

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Quasna[m] superstitiones sanandis morbis adhiberi deploret S.
Augustinus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

C A P V T X L I I .

Vigesima secunda morborum caussa, ut probentur homines,
diligantne D E V M , an ad remedia illicita
confugiant?

I.

Deuter. 13, 4.

PRoudè simul & paternè olim D E V S commonuit Israëli-
tas, his verbis: Si surrexerit in medio tui propheta, aut qui
sommium vidisse se dicat, & prædixerit signum atque porten-
tum, & enenerit, quod locutus est, & dixerit tibi: Eamus, & sequa-
mur deos alienos, quos ignoras, & seruiamus eis: non audies verba
Prophetæ illius, aut somniatoris: quia tentat vos Dominus D E V S ve-
ster, ut palam fiat, utrum diligatis eum, an non, in toto corde, & in
tota anima vestra. Hæc monitio ægrotis etiam atque etiam est
inculcanda. Sæpe orant, ut sanentur; & quia illis id non prodest,
non exaudiuntur: sæpe neque alijs à nobis commemoratis spi-
ritualibus remedijs juuantur, postquam naturalia omnia in cas-
sum adhibuerunt. Imitantur ergo illam insipientis artem, &
dicunt:

Virgil. 1.
Æneid.

II.

S. Augustin.
lib. 2. de do-
ctrin. Chri-
stian cap. 10.

Fleclere si nequeo superos, Acheronta mouebo.

Esse tales, & esse supersticiosos, & male agere, docet
egregiè S. Augustinus his verbis: Superstitiosum est, quidquid in-
stitutum est ab hominibus, ad facienda, & colenda idola pertinens, vel
ad calendam, sicut D E V M , Creaturam, partemue ullam Creature,
vel ad consultationes & pacta quedam significationum cum demonibus
placita atque federata, qualia sunt molimina Magicarum artium,
qua quidem commemorare potius, quam docere assolent Poëta. Ex quo
genere sunt, sed quasi licentiore vanitate, Aruspicum & Augurum li-
bri. Ad hoc genus pertinent omnes etiam ligature, atque remedia,
qua Medicorum quoque disciplina condemnat, sive in praecantationi-
bus, sive in quibusdam notis, quas characteres vocant sive quibusdam
rebus suspensibus atque ligandis, vel etiam saltando quodammodo,
non ad temperationem corporum sed ad quasdam significationes, aut
occultas, aut etiam manifestas: qua mitiore nomine Physicam vocant,
ut non quasi superstitione implicare, sed natura prodesse videantur:
sicut sunt inaures in summo aurium singularum, aut de struthionum
osib[us] ansula in digitis, aut cum tibi dicitur singultienti, ut dexterâ
manu

manu sinistrum pollicem teneas. His adjungunt millia inanisimorum
observationum, si membrum aliquod salierit, si junctum ambulantibus
amicus, lupus, aut canis, aut puer medius interuenerit. Denique quid
est, in quo aniculae, ut scire aliquid videantur, non excogitent
superstitiosam aliquam medicinam? Ita insaniunt, ut omnes
sanando, sanent nullum.

S. Augustino assonat S. Chrysostomus, qui insuper & mo- III.
dum exaggerat eorum, qui Dei nomen admiscent, quo decipiunt S. Chrysost.
quorumdam simplicitatem. Ita enim talibus remedijis videntem al. hom. 21. ad
loquitur: Non ligaturas verò tantum, sed etiam excantamenta tibi pop,
conducis, vetulas ebrias, & titubantes in domum agens. Nec confun-
deris, nec erubescis, post tantam ad hec trepidans disciplinam: Et quod
grauis est, errore, quando hec admonemus, & dissuademus, putantes
se excusari, dicunt: quod Christiana est mulier hac excantans, & nihil
aliud loquitur, quam DEI nomen. Propterea namq; magis ipsam
odi & auersare, quod DEI nomine ad contumeliam utitur: quod se
dicens esse Christianam, gentilium opera facit. Etenim & demones Dei
nomen fatebantur, sed tamen erant damones, & ita Christo dicebant:
Nonimus te, quoniam es Sanctus DEI, & tamen ipso increpanit, &
ejecit. Quare non idcirco remedium aliquod sanctum est, quia
sancta admiscentur, sed quia sancte usurpat. Immò tanto
maiis flagitium est, si lacra sacrilegijs profanentur. Quid enim
indignius, quam ut crux, nomen Dei, ipsum corpus Christi, ad
perniciem animarum adhibeat, & diuina bonitas cogatur ser-
uire malitia atque artibus diabolorum?

Itaque hi tales, qui eiusmodi remedia vel querunt, vel
admittunt, alijs remedijis indigent, ne ad illicita remedia anhe- IV.
lent. Quorum primum est, valde hoc peccatum Deo displicere
quod & tam severè prohibuit. Non declinetis, inquit, ad magos, Levit. 19. 31.
nec ab ariolis aliquid scisitemini, ut polluamini per eos. Ego Dominus
Deus vester. Et alibi, ubi eadem, repetit, ait Scriptura: Om-
nia haec abominatur Dominus. Quæ sapienter repetit. S. Paulus, Deuter. 18. 10.
Nolite locum dare diabolo, ait; & rursus: Nolo vos socios fieri de- 2. Cor. 10. 20.
monorum. Dant autem locum diabolo, & socij sunt dæmonio. S. Chrysost.
tum, quicumque artes diabolorum usurpant, ut sanentur. Sile. orat; aduers.
ut aliquo morbo tetram illico resiliens à Domino, ait aureum os, ad de. Iudeos.